

Algemene beschouwingen
Voorjaarsnota 2014

Algemene beschouwen voor de voorjaarsnota 2014

Als fractie van Gemeentebelangen hebben we met veel genoegen kennis genomen van de voorjaarsnota 2014! Allereerst willen we beginnen met onze dank uit te spreken richting het College van B&W, de griffie en het ambtenarenapparaat van de Gemeente Dalfsen voor de productie van de stukken die ons als Raad zijn aangeboden. Het is een duidelijk leesbaar en beknopt document geworden.

Dank willen we ook uitspreken naar onszelf als Raad en met name naar de commissie P&C, die gewerkt heeft aan een verbeteringslag die zijn vruchten afwerpt. Dit werd vorig week door de accountant bevestigd.

Dalfsen heeft goede, strategische keuzes gemaakt waar ook de komende jaren in deze woelige en onzekere tijden goed aan vastgehouden kan worden. Zoals u schrijft is de Voorjaarsnota een belangrijk strategisch document met een meerjarige vooruitblik waarin beleidsmatige ontwikkelingen in beeld worden gebracht en waarbij de ontwikkelingen en budgetaanpassingen over het lopende jaar voortaan in een afzonderlijke bestuursrapportage (voorheen voortgangsrapportage) worden gepresenteerd.

Deze bestuursrapportage verdient ons inziens meer aandacht in de kleurschakeringen van de bolletjes, zoals ook is aangegeven bij de behandeling van de bestuursrapportage. Hier zien we een duidelijke taak voor de commissie Planning en Control. Het werk van deze commissie is op een laag pitje komen te staan door o.a. de jaarrekening en de verkiezingen maar we gaan er vanuit dat deze commissie haar taken snel weer oppakt en ook het onderwerp vennootschapsbelasting meeneemt.

In tegenstelling tot uw schrijven op blz. 3 vindt Gemeentebelangen dat de trein al behoorlijk op de rails staat. Het raadsdocument en het coalitieprogramma zijn samen het spoorboekje voor de komende periode.

We kunnen instemmen met uw visie met betrekking tot de vier belangrijkste ontwikkelingen en opgaven voor dit jaar en de komende jaren namelijk:

- de invoering van de drie decentralisaties in het sociale domein,
- een jaarlijks sluitende begroting,
- de samenwerking in de regio en
- de ontwikkeling van de nieuwe ambtelijke organisatie.

Er is een keurige weergave per programma gemaakt. Veel onderwerpen laten zich echter niet vangen in een dergelijke onderverdeling en zijn overkoepelend of hebben raakvlakken met meerdere programma's. Neem bijvoorbeeld een onderwerp als breedband internet en mobiele bereikbaarheid. Dit heeft invloeden op vele programma's. Denk aan burgernet, burgerpanel, communicatie, social media, veiligheid, bereikbaarheid, economie, welzijn, langer thuis wonen en duurzaamheid. De nieuwe ambtelijke organisatie wordt nu omgebouwd om meer interne samenwerking en onderlinge afstemming te behalen. Hiermee zijn deze integrale onderwerpen beter aan te pakken. Daar zijn we blij mee. We zijn benieuwd hoe dat uitpakt en zouden bij de volgende Voorjaarsnota wel meer inzicht willen hebben in de wisselwerking en verbanden tussen de programma's. (1)

Er is de afgelopen jaren steeds meer ingezet op Burgerparticipatie en zoals gemeld in de VJN hebben diverse medewerkers daar een cursus voor gevolgd. We verwachten hier veel van en vragen ook alert te zijn bij raadsvoorstellen om daar waar het kan een paragraaf Burgerparticipatie toe te voegen. (2)

Met de overdracht van het sociale domein naar de gemeenten ontstaan er kansen maar ook grote risico's voor gemeente en de bewoners van Dalfsen. Dit, gecombineerd met de tijdsdruk, zorgt ervoor dat we op dit gebied echt alert moeten zijn en daarom willen we graag blijvend geïnformeerd worden middels de afgesproken kwartaalrapportages.

De uitvoering van de Drank- en Horecawet ligt sinds begin dit jaar bij de gemeente. Wij hopen op een goed resultaat maar we horen ook aardig wat klachten over de uitvoering van de verordening. We zien de evaluatie eind van dit jaar dan ook graag tegemoet. (3)

We delen volledig uw ontevredenheid over de ontwikkelingen met betrekking tot de N-wegen. We blijven er met klem op aandringen dat de N377 veiliger wordt gemaakt door de Provincie. De genoemde verkeerslichten alsmede de veiligheid van de fietsers op de N377 vragen dringend om een structurele verbetering.

Participatie van burgers, inspraak van Plaatselijk Belang van de kern Nieuwleusen en een dringend verzoek van de Gemeenteraad van Dalfsen moeten voor de Provincie Overijssel voldoende aanleiding zijn om dit snel en accuraat op te pakken. Dezelfde zorgen hebben we ook nog steeds bij de perikelen rond de N340. Maar ook de onzekerheid over het realiseren van de tunnel in de N348 nabij restaurant de Lantaren. (4)

We hebben er grote moeite mee dat de Gemeente Dalfsen moet opdraaien voor de Provinciale beleidswijzigingen en de hiermee gepaard gaande kosten. Het kan toch niet zo zijn dat de op pagina 25 en 26 genoemde kosten met betrekking tot de N340 en N377, respectievelijk 40.000 en 10.000 euro op het bordje van de gemeente wordt gelegd. Als de Provincie het beleid wijzigt dan zijn toch de kosten ook voor hen? (5)

Op dit moment vinden er gesprekken plaats tussen de gemeente en het onderwijs in Dalfsen. Wij willen u meegeven dat we deze samenwerking enorm toejuichen.

We gaan er vanuit dat de ontwikkelingen rondom het Kulturhus in Nieuwleusen vorm krijgen en dat meerdere verbindingen snel zichtbaar worden. Wij willen graag periodiek van de voortgang op de hoogte worden gehouden.

De bouw van de Trefkoele gaat snel en op korte termijn zal dit Kulturhus in gebruik worden genomen. Ten aanzien van de programmering maken wij ons wel de nodige zorgen. Hoe ver is het met de programmamanager? (6)

Wat zijn de ontwikkelingen met betrekking tot het Dorpsplein in Oudleusen en de genoemde parkeerplaatsen bij de Wiekelaar die in een convenant van 2011 zijn opgenomen. Wanneer gaat het College hier uitvoering aan geven? (7)

Ook willen we graag binnenkort inzage krijgen in de planvorming achter de molen in Hoonhorst. Met name wat er gaat gebeuren met de oude bibliotheek en de gymzaal. (8)

In het coalitiedocument hebben we uitgesproken dat we sport willen promoten. Hoe is het mogelijk dat een aanvraag van het Jeugdsportfonds om zwembadabonnementen tegen voorverkooprijzen aan te schaffen is geweigerd? (9)

Wij vragen u de straatverlichting in het Ruitenveen, Oosterveen en Oosteinde in Nieuwleusen te onderzoeken. Op deze wegen is het 's avonds erg donker en/of onveilig. Wellicht is het mogelijk elders lantaarnpalen weg te halen. (10)

Tot slot willen we uitspreken dat we zeer blij zijn dat de contouren van het Waterfront zichtbaar worden en het aanzicht van Dalfsen steeds fraaier wordt. Tevreden zijn we over de voortvarendheid waarmee de gemeente de wateroverlast in de Prinsenstraat in Dalfsen heeft verholpen. Dit is een goed voorbeeld van sterke betrokkenheid, samenwerking en korte lijnen.

We sluiten af met de wens dat we er gezamenlijk een vruchtbare raadsperiode van mogen maken en wensen daarbij het College van B&W, de Griffie en de ambtelijke organisatie en ons zelf als Raad veel succes en wijsheid toe bij de te nemen besluiten.

De fractie van Gemeentebelangen,
Jos Ramaker, Peter Meijerink, Inge Snijder-Haarman, Hans Ellenbroek, André Schuurman,
Herman Kleine Koerkamp, Evert Jan Hof, Aalt Westerman en Gerard Jutten

Voorzitter,

Het voelt wat raar hier te staan om over de voorjaarsnota te praten. Een nota die geschreven is zonder rekening te houden met het raadsdocument en coalitieakkoord. Dat kon ook niet, want de tijd daarvoor was te kort. Ik heb er aan de andere kant weinig behoefte aan om de voorjaarsnota te corrigeren op beide documenten. Onze inbreng vandaag beperkt zich dan ook tot een aantal speerpunten. We gaan er vanuit dat het college druk bezig is met de vertaling van de nieuwe kaders naar de begroting, zodat we het dan daar over gaan hebben.

We staan er goed voor met Dalfsen: de gemeente circuleert bovenin de meeste lijsten die worden opgesteld. In de voorliggende voorjaarsnota staat de volgende zin "ook hebben we te maken met een economie die voorzichtig uit het dal begint te klimmen". Dit zou maar zo gelezen kunnen worden als dat we bijna weer over kunnen gaan tot de orde van de dag en de crisis slechts een vervelend intermezzo is geweest.

Het is onze overtuiging dat dit niet zo is. Dat we in een ander tijdsgewricht komen. Kijk om u heen. De samenleving is aan het veranderen. De demografische samenstelling verandert. Steeds meer inwoners willen zelf aan het roer staan, getuige het aantal lokale initiatieven dat overal ontstaat. Ook in onze kernen. Afgelopen weekend nog hier in Dalfsen. Tellen we daar de decentralisaties bij op, waarbij ook een dringend beroep wordt gedaan op de inwoners, dan zien wij dat de samenleving verandert. Een samenleving die een andere overheid, een andere gemeente nodig heeft. Een gemeente die denkt en werkt vanuit gezamenlijkheid. Een mooie kans biedt de Participatiewet waarmee, kort gezegd, mensen weer aan een baan geholpen kunnen worden. Geef een lokale groep mensen de kans om bedrijven te benaderen en mensen te plaatsen. Ze kunnen het waarschijnlijk goedkoper en misschien wel effectiever. [#1] Dat zou overigens ook een aardig verdienmodel zijn voor de lokale initiatieven.

Moet de gemeente dan op haar handen gaan zitten wachten? Nee, de gemeente heeft meer dan ooit een visie nodig waar ze heen wil. Maar de realisatie daarvan wordt een stuk minder maakbaar vanuit het gemeentehuis. Ook vanuit deze raadszaal, het is goed ons dat te beseffen. Parallel daaraan, bijna paradoxaal, is onze overtuiging dat hulp en bescherming van de zwakkeren in onze samenleving een belangrijke taak van de overheid is.

De samenstelling van onze gemeenschap verandert, ik zei het net al. De bevolking groeit nog wel een decennium, maar zal uit minder jongeren bestaan. Minder baby's, minder kinderen op scholen, minder kinderen op sportclubs en andere verenigingen. Dat betekent ook minder starterswoningen, maar ook minder mensen die het werk kunnen doen. Daartegenover groeien de aantallen ouderen en alleengaanden, wat o.a. resulteert in meer ouderenwoningen en meer zorgvraag. Dat heeft ook invloed op het gebruik van onze voorzieningen en vraagt een integrale inpak. We lazen in de Voorjaarsnota dat we dit najaar gaan spreken over de krimp op scholen. Dat vinden we te beperkt.

Graag zouden we hieraan voorafgaand met de raad eens van gedachten wisselen over dit thema in de volle breedte, zoals afgesproken in het raadsdocument. [#2] Heeft u in dat kader al inzicht in de nieuwste cijfers en wilt u die met ons delen? [#3] Dat de consultatiebureaus daarbij ook onderwerp van gesprek zijn, ligt voor de hand. Maar dan wel in de goede volgorde. De CDA-fractie wil dan ook in de raadsbrede sessie bezien welke vormen van consultatiebureaus mogelijk zijn. [#4] Als kader geven wij alvast mee dat wat ons betreft in de huidige kernen een consultatiebureau beschikbaar is. Vergelijkbare gedachten bekropen me toen ik de vooraankondiging van stimuleringsubsidies las voor de kulturhusen. Wat ons betreft te kort door de bocht en te vroeg. [#5] We zien in hierbij ook een belangrijke rol voor de door ons gewenste combinatiefunctionaris cq buurtsportcoaches. [#6]

Het college benoemt in de voorjaarsnota een viertal speerpunten. Wat ons betreft hoort daar het overkoepelende speerpunt burgerparticipatie of misschien beter gemeenteparticipatie bij. [#7] Participatie is wat ons betreft meer dan een cursus communiceren. Steeds meer zijn inwoners leidend, niet de gemeente. [#8] Een cursus luisteren ligt dan meer voor de hand. Social media wordt in dat verband ook genoemd. Met welk doel? Als het alleen is om er bij te horen en informatie te zenden, laat het dan maar. Plan van aanpak kennen wij niet. Hoeveel Dalfsenaren worden hiermee bereikt? Wat zijn ervaringen van andere gemeenten? Nu al moeite met reactie binnen 5 werkdagen op ingekomen mails [#9]

In het sociaal domein staat veel op stapel. Daar is iedereen het zo langzamerhand wel over eens. We zijn benieuwd wat de tweede sociale conferentie die wel als raad houden ons gaat brengen. Wij zullen daar actief en constructief ons steentje aan bij dragen. We constateren een goede ontwikkeling in het kader van de WMO. De zgn kanteling laat goede resultaten zien. De mens centraal stellen ipv de instrumenten. Resulteert niet alleen in minder kosten, de klanten zijn net zo tevreden of meer. Het lijkt ons wijs om middelen die in dit sociale domein vrijvallen, niet direct in te zetten voor andere bezigheden van onze gemeente. [#10] Er komen naar verwachting nog heel wat (structurele) kosten op ons af. Dat was overigens volgens ons ook de afspraak. Toch constateren we dat 8 ton vrijvalt en bijvoorbeeld wordt ingezet voor intensivering van hondenpoepbeleid, bestuur en beheer openbare ruimte. [#11] We willen werk maken van Armoedebestrijding! Recent hebben we twee bijeenkomsten meegemaakt over dit thema. Voorzitter, die komen binnen. Recht in de maag. Dit zijn goede voorbeelden van zwakkeren in onze samenleving. Daar moeten we recht voor gaan staan. [#12]

Daarvoor is ontegenzeggelijk een sterke lokale economie belangrijk. En er zijn kansen. Glasvezel hoeft ik hier niet te herhalen, iedereen weet dat wij als CDA daar stevig voorstander van zijn en het college een heldere opdracht hebben meegegeven. Voor de detailhandel is het belangrijk dat de uitstraling goed is en er niet te veel panden leegstaan. En degene die leegstaan, mogen niet verpauperen. Een treurige aanblik van een winkelstraat ontnemt je elke moed. Als (nieuwe) ondernemer, maar ook als potentiële klant.

We zouden graag zien dat etalages in goede staat worden gehouden, al dan niet in samenwerking met de ondernemers die er wel zitten. Desnoods opvrolijkfolie voor de ramen. In Rotterdam zijn ze hier al actief mee aan de slag, laat u zich alsjeblieft inspireren. [#13]

Goede doorstroming op de woningmarkt is belangrijk. Mensen die makkelijk hun huis kunnen verkopen, durven makkelijker te investeren in nieuwbouw, verbouw en/of verduurzaming. Ik hoef u niet uit te leggen dat dit goed is voor onze bouwbedrijven. Te actief grond aanbieden voor nieuwbouw zoals in de Gerner Es, werkt prijs verlagend en verstorend. Om nog maar niet te spreken over de negatieve invloed op andere inbreidingsplannen. [#14] In noem hier trouwens bewust Gerner Es. De veel gebezigde term OosterDalfsen is echt een ander gebied. [#15]

Een economie heeft ontsluiting nodig. We zijn tevreden met de inzet van het college tot nu toe met betrekking tot de N377, de N340 en de N348. De tunnel bij Ankum is belangrijk voor het gebied geweest, zeker voor de veiligheid. Ook al is die onveilig aangelegd, er is daar al een zwaar ongeluk geweest. De tunnel onder de N348 bij de Twentseweg moet er dan ook komen! [#16] We weten wat dit doet met veiligheid. Voor wat betreft de tunnel bij Ankum, ook de provincie wilde graag meewerken aan verbetering. Tot onze verbazing schijnt deze wegbezuinigd te zijn bij de laatste besluitvorming. We roepen het college ook vanaf deze plaats op om hier zwaar op in te zetten, [#17] evenals het traject waar de N377 Nieuwleusen aan de noordkant raakt. [#18] De provincie is momenteel druk bezig met de opwaardering van de N35. Een lang gekoesterde wens van het bedrijfsleven en de inwoners van Lemelerveld is om bij Heino een oprit op de N35 te realiseren. We vragen het college dit actief in te brengen. [#19] De geluiden met betrekking tot het openbaar vervoer zijn weinig hoopgevend en hebben verstrekkende gevolgen voor de leefbaarheid van de kernen in onze gemeente. We verwachten van ons college hierop de volle aandacht. [#20]

Een paar woorden over de bedrijfsvoering van onze gemeente. Complimenten voor de voorliggende voorjaarsnota. Deze is weer verbeterd tov van vorige jaren, de scheiding met de bestuursrapportage draagt daar zeker aan bij. De begroting is weer financieel sluitend. Ook deze wethouder weet hoe zeer wij daar aan hechten. Niet alleen op papier, maar ook in praktijk van het bestieren van het gemeentelijk huishoudboekje. [#21] Het valt ons op dat mutaties kleiner dan € 50.000 niet nader worden benoemd. Toch zijn het vaak deze bedragen die politiek relevant zijn. [#22]

De organisatie gaat meer integraal werken is ons beloofd. Wat ons betreft betekent dat ook integraal presenteren. Op diverse plekken in deze voorjaarsnota komt bijvoorbeeld de N340 voor. [#23] In het kader van de verbouwing worden her en der bedragen genoemd. Het SSC is dat eerst kosten zou besparen, vraagt nu extra geld. Hopelijk eenmalig. Ook voor de concerncontroller wordt een ton extra gevraagd. Voorzitter, zijn er nog meer van dit soort verrassingen? [#24]

Er wordt stevig ingezet om het Lean maken van processen. Dat is goed, verspilling moet worden voorkomen. Maar gaat primair om het te leveren product! Het valt ons op dat 20% van de bezwaren wordt gehonoreerd [#25]

Voorzitter, ik kom aan het eind van mijn beschouwing. Een kort resumé.

Een bijzondere beschouwing, waar we als CDA-fractie niet te veel willen toevoegen aan hetgeen we hebben kunnen vastleggen in het raads- en coalitiedocument. We hebben u wel willen duiden waar wij als CDA voor staan, wat wij belangrijk vinden. Ik wens u veel succes en zegen toe in de omzetting hiervan naar uw, naar ons beleid. U kunt zich in ons verzekerd weten van een actieve en constructieve partner.

Ik dank u voor uw aandacht.

CDA-fractie Dalfsen

Voorzitter,

Graag willen we beginnen met onze dank uit te spreken voor deze voorjaarsnota. Naast de jaarrekening en de eerste bestuurlijke rapportage de derde integrale nota op rij. Dit heeft veel voorbereiding gevraagd van de opstellers. En dan ook nog weten dat de voorjaarsnota een jaarlijks hoogtepunt is voor de gemeenteraad.

Meer dan voorheen is deze nota bedoeld als meerjarenkoers. Die vinden we terug op diverse plaatsen in deze nota. Herkenbaar en wat ons betreft op vele punten in lijn met wat ook de ChristenUnie fractie voor staat. Tegelijk staan er nog relatief veel zaken in die nog dit jaar (2014) spelen en een minder structureel karakter hebben.

Hoofdpijnen

In het coalitiedocument is aangekondigd dat de verwerking ervan in de voorjaarsnota zou zijn opgenomen. Is het juist dat dit nu nog niet is gerealiseerd? <1>

In het raadsdocument is aangegeven dat actualisatie van “Bij uitstek Dalfsen” wenselijk is. Deze wens wordt mede veroorzaakt door de effecten van een economische mindere periode, de aanstaande decentralisaties en de noodzaak dichterbij de burgers (wijkgericht) te werken. Mogen we een actualisatie verwachten, ondanks een andere eigen mening van het college? <2> Het sluit namelijk wel aan bij de gedachte die het college zelf aandraagt dat niet het jaartal op een nota bepalend is, maar inhoudelijke overwegingen tellen.

Dit document vormt een inhoudelijke ondergrens: ongeacht het college dat zitting neemt, zijn de in dit document beschreven kaders leidend voor de wijze waarop onze gemeente bestuurd zal worden. De nota “Bij Uitstek Dalfsen” blijft voor ons een uitstekend bestuurlijk kompas. Tegelijk is actualisatie zinvol vanwege ontwikkelingen zoals de decentralisaties op het sociale domein en het wijkgericht werken. Wij werken vanuit een langere termijnvisie en spelen adequaat en concreet in op de veranderingen en benutten kansen.

Topprioriteit

De Wajonger met 40 % arbeidsbeperking komt aan het loket en vraagt bij het gemeenteloket “wie helpt mij om volgende week weer te kunnen werken?” Het wijkteam worstelt met de situatie bij een multi-probleemgezin, waarbij de gezinsleden van elkaar niet willen of mogen weten wat er aan de hand is. De jongere die in paniek opbelt, omdat de hulpverlening alles behalve aansluit op haar probleemsituatie. Of “als we dit eerder hadden geweten, konden we nog wat doen”.

De decentralisaties komen in een rap tempo op de gemeente af en krijgen terecht topprioriteit. Zowel de inhoud als de financiën. Maar de essentie is natuurlijk om zorgvragende situatie tijdig te signaleren, er op in te spelen en optimale zorg mogelijk te maken. Eigen mogelijkheden versterken waar mogelijk en (laten) aanvullen waar nodig. Dit is dus niet alleen iets van de hulpvrager, maar “vragen, geven en ontvangen” is van iedereen in onze gemeente. De invoering is absoluut nog geen gelopen race. We vinden de afspraken in het raadsdocument van belang en zien uit naar de interactie op dit dossier de komende tijd.

Onderbestedingen WMO budget. Tot nu toe zijn we verrast door het achterblijven van de vraag. Hoe zeker weet het college dat de komende jaren de vraag niet verder aantrekt? Het is niet de eerste keer dat we verrast worden (zowel in positieve als in negatieve zin). Er wordt nu 8 ton structureel uit de begroting geschrapt. Bovendien wordt er nu een extra bezuiniging voorgesteld van 6 ton. Er worden echter geen kaders aangegeven waarbinnen dit moet plaatsvinden. We vragen het college dat er voor de begroting (september 2014) een inhoudelijke notitie met keuzemogelijkheden komt, inclusief een nul-scenario. <3>. De beoogde besteding van de nieuwe reserve decentralisaties roept bij ons vraagtekens op. Was dit niet dan niet veel meer bedoeld voor de dekking van mogelijke kosten van feitelijke zorg gedurende de implementatie van 3D? <4>

Maar er is meer

We gaan nu in op een aantal punten die ons inziens nog expliciet aandacht vragen:

1. N-wegen:
 - a. Met het besluit van de provincie over de N340 is niet zozeer de te verwachten verkeersdruk veranderd, maar wel de inrichting. We vragen het college naast veiligheid – in het bijzonder voor kruisend en fietsend verkeer – ook bij de provincie in te zetten op leefbaarheid voor aanwonenden. <5>
 - b. De extra inzet voor planvorming (€ 50.000,-) zien we graag door het college serieus besproken met de provincie. Typisch een voorbeeld van door de provincie te nemen gevolggkosten. <6>
2. Gegeven de krimpverwachting van leerlingaantallen en ontwikkelingen in en rond het onderwijs vinden we de kadernotitie over de huisvesting onderwijs van groot belang. Impliceert de opzet per kern dat de notitie ook uitspraken over scholen buiten de kernen omvatten? Wat is de reikwijdte van de notitie die we in het najaar ontvangen? Wij pleiten voor een gefaseerde ontwikkeling van beleid. Eerste fase verkenning van feiten, verwachtingen, randvoorwaarden en criteria. Mogelijk eerste scenario's. In de tweede fase een concretisering van toekomstige huisvestingplannen per kern. Wat ons betreft zijn niet alleen stenen en geld de criteria, maar ook kwaliteit en diversiteit. Ook in dit kader spelen o.i. ook culturele en religieuze achtergronden van ouders een belangrijke rol. Ouders moeten blijvend kunnen kiezen voor scholen die in het verlengde liggen van de opvoeding thuis. Daarom is een passend onderwijsaanbod ook van groot belang. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om ervoor te zorgen dat ieder kind kwalitatief goed onderwijs kan volgen. Krijgen deze zaken voldoende aandacht? <7>

3. De ChristenUnie is een warm voorstander van een florerend kulturhus in elk van de vijf kernen. Hier werken overheid, verenigingen en maatschappelijke organisaties samen in het gezamenlijke gebruik van accommodaties en met een onderling goed afgestemde en uitdagende programmering. Om dit te bereiken is het ontwerpen en ontwikkelen van een passende oplossing in Nieuwleusen noodzakelijk. Tegelijk is het een ingewikkelde puzzel met vele organisaties. We adviseren het college een aanpak om stapsgewijze tot besluitvorming te komen. Wat ons betreft is het plan Nieuwleusen straks een compleet plaatje, inclusief buitenterrein. <8>
Verder is het voor elk kulturhus cruciaal dat er inhoudelijk een passend meerjarenprogramma wordt opgezet met een gezonde exploitatie. Of je dit met vrijwilligersmanagers redt vragen we ons af. We worden er niet geruster op dat er voor de Trefkoele en Potstal, die bijna gereed zijn, geen inhoudelijke programmeringen bekend lijken. Tegelijk zet het college wel al de deur open zetten voor extra structurele financiële ondersteuning. We zien graag een (periodieke) scan op de vijf kulturhusen om hier beleidsmatig keuzes te kunnen maken. <9>
4. Participatiemogelijkheden: We zien graag nadrukkelijk participatie van burgers, bedrijven en organisaties op de volgende ontwikkelingen: nieuw vrijwilligersbeleid, ontwikkeling openbaar vervoer, stedenbouwkundige dorpsvisie kern Dalfsen. Niet “u vraagt – wij draaien”, maar serieus belanghebbenden betrekken voor creativiteit en draagvlak. Het lijkt erop dat we wat worstelen met het instrument burgerpanel. In de 1^e bestuursrapportage een waarschuwing, hier een kader van minimaal 2 x per jaar, maar geen concrete onderwerpen. Voor welke onderwerpen denkt het college dit nu concreet te doen? <10>
5. We zien uit naar de verdere invulling voor afvalinzameling. Is het mogelijk dat voor inwoners van onze gemeente een excursie naar de ROVA wordt georganiseerd? Onze ervaringen zijn erg positief en werken motiverend voor verdere verduurzaming. <11>
6. We onderschrijven een mooie invulling van verlichting op de drie genoemde locaties, maar het voorstel om voor € 50.000 een lichtarchitect een plan te laten maken komt ons over als “overbelichting”. We verzoeken het college dit anders te regelen. <12>
7. Op papier pakt het college de hondenpoep met voorrang op, maar de evaluatie wordt zomaar een jaar opgeschort. We zeggen: “kom op, pak het op!” <13>
8. Toezegging actualisatie nota economische zaken in 2015 is niet opgenomen, maar staat wel genoteerd. <14>

Enkele nieuwe voorstellen

1. Fietsen: een thema met kansen voor inwoners en toeristen voorzien we van drie concrete voorstellen:
 - a. Overleg met het waterschap om het fietspad bij de stuw Vechterweerd bij hoog water open te houden. Nu ligt het pad aan de zuidkant in de lage geul en blokkeert telkens de fietsroute via de zuidelijke Vechtdijk. Onbegrijpelijk. <15>
 - b. Overleg tevens of de voetgangers- en fietsstrook op de stuw verdubbeld kan worden voor fatsoenlijke passeerbaarheid. <16>
 - c. Verken de ontwikkeling van een uitzichtpunt langs het fietspad Rechterensedijk (ca. 250 meter van het kasteel) met een inspirerend uitzicht op het meest markante bouwwerk in onze gemeente. We stellen voor dit zonder volksraadpleging te doen. 😊 <17>
2. We verwachten van het college een creatieve en duurzame oplossing om de consultatiebureaus in Nieuwleusen en Lemelerveld open te houden. Voor de eerste paar jaren hebben we al financieringsmogelijkheden aangegeven. <18>

Kaders voor een sluitende begroting

Het college noemt dit een hachelijke onderneming. We snappen dat met name de structurele kant er een is die de komende jaren nog sterk kan fluctueren. We hebben op het gebied van WMO en Jeugdzorg de snel wisselende bedragen vernomen. Meer dan voorheen zijn risico's groter. Dat vraagt enerzijds terughoudendheid in nieuw beleid met structurele lasten of aanzienlijke risico's en anderzijds een scherpe control op de financiële consequenties m.n. op het sociale domein.

Reken je niet te rijk: de lucht is er (voor een deel) al uit. En het kan zo maar blijken dat reguliere inkomstenbronnen van de gemeente vanaf 2015 worden afgeroomd door de VpB invoering. Hoe groot schat het college op dit moment het financiële gevolg in? <19>

Financieel voordeel belastingsamenwerking (structureel) inzetten voor incidentele dekking van de Verbouwing. Technisch kan dit, maar er zal dan toch ook sprake zijn van een structureel overschot. Of wordt dit dan gebruikt voor de controller? We stellen voor dit in de begroting echt transparant te maken. <20>

Er wordt nu concreet nagedacht over op welke wijze toe te treden tot het SSC. We krijgen de indruk dat dit langer gaat duren dan gewenst. We vernemen graag van het college of van de drie "K"s de kostenreductie ook hiervoor nog steeds de verwachting is. <21>

Voorzitter, ik sluit af met het college, de medewerkers in de ambtelijke organisatie en raad veel wijsheid toe en Gods zegen op dit tegelijk ook mooie werk: een dienstbare overheid te zijn voor onze inwoners.

De fractie van de ChristenUnie

Rietje Lassche, Anne Nijburg en Luco Nijkamp

Algemene beschouwingen voor de voorjaarsnota 2014

De voorjaarsnota 2014. De eerste in deze nieuwe raad. Wat ons betreft ook de eerste die we iets anders gaan doen dan voorheen.

De Partij van de Arbeid richt zich in deze voorjaarsnota op twee dingen. Om te beginnen op de transities in het sociale domein en als tweede het onderwerp burgerparticipatie.

Voordat ik over die twee onderwerpen iets ga zeggen nog even kort een ander – in onze ogen belangrijk – aspect.

In de afgelopen jaren – ook in 2013 - is er steeds sprake geweest van een flink overschot op de jaarrekening. Door de PvdA is er in al die jaren op aangedrongen om het geld, dat aan de gemeente wordt toevertrouwd, ook daadwerkelijk te besteden aan de doelen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is; investeren in de gemeenschap.

Het meerjarenperspectief zoals verwoord in de voorjaarsnota laat voor de komende jaren flinke positieve saldi zien. Met al het voorzichtige handelen zoals tot nu toe gebruikelijk zien we de overschotten al weer opdoemen.

Wij roepen dit nieuwe college opnieuw op om voor volgend jaar eens een keer niet voorzichtig te begroten. Loop je een keer een financiële buil op dan kun je dat altijd nog herstellen in de jaren erna. De reserves laten dat immers wel toe. Toon lef bij het begroten.

Sociaal domein:

In 2015 en de jaren erna staan er grote veranderingen op stapel binnen het gemeentelijk domein in het algemeen en binnen het sociale domein in het bijzonder. Veranderingen die veel mensen gaan raken. Veranderingen waarvan nu nog gezegd moet worden dat er veel onduidelijkheden zijn.

Dat kun je overigens de gemeente niet verwijten; de oorzaken daarvoor liggen veel meer in het besluitvormingstraject in Den Haag waar de afgelopen paar jaar voortdurend aan onderdelen is geknabbeld, met onderdelen is geschoven en waarbij sommige verantwoordelijkheden uiteindelijk geheel of gedeeltelijk toch weer buiten beeld zijn geraakt.

Allemaal niet erg; een dergelijke omvangrijke aanpassing van een bestel brengt onvermijdelijk dit soort onzekerheden met zich mee en daarmee blijft het een beetje schieten op bewegende doelen. Goed mikken kan dan wel helpen. En daar gaan we als gemeente wel zelf over. Dat betekent dus dat we op voorhand moeten proberen het doel zo scherp mogelijk in beeld te krijgen. Dat is ook de oproep die we in z'n algemeenheid doen aan het college: zorg er voor dat tijdig goed in beeld is wat aard en omvang is van de op te lossen problematiek.

Deze constatering brengt wat ons betreft onvermijdelijk met zich mee dat we op voorhand tegen het collegevoorstel zijn om naast een aframing van vermeende overschotten op het WMO-budget ook nog eens extra te korten op datzelfde budget. Dat laatste onder de noemer: de (verwachte) tekorten moeten in hetzelfde domein worden opgevangen. Een dergelijke accountantsbenadering waarbij plussen op een budget worden afgeraamd en minnen moeten worden opgevangen binnen datzelfde budget leidt gegarandeerd tot tekorten. Met alle onzekerheid die er nu is ten aanzien van dit onderwerp vinden we het niet verantwoord om nu dubbelop te bezuinigen.

Het zou wat ons betreft van een zekere wijsheid getuigen als nu zou worden gezegd dat de te verwachten kortingen worden opgevangen binnen het budget zonder dat er eerst wordt afgeraamd.

De centrale vraag bij de transities: Kan het beter, goedkoper en efficiënter wordt volgens ons nu maar ten dele beantwoord. U gaat alleen de vragen beantwoorden of het goedkoper en efficiënter kan. De vraag of het daarmee ook beter wordt lijkt buiten beeld te blijven. Terwijl het maatschappelijk gezien nou juist daar over gaat; moet gaan!

Efficiënter is natuurlijk prima; en dat gaat ook helpen bij goedkoper en mogelijk ook beter. Suggesties die we meegeven zijn:

- zorg voor minder bureaucratie in de zorg; veel tijd blijkt verloren te gaan met administratieve afhandeling;
- verminder de versnippering in het welzijnswerk;
- breng samenhang aan in de verschillende zorglijnen (1^e, 2^e etc.);
- zet in op vroegtijdige laagdrempelige zorg ter voorkoming van dure zorg in die gevallen waar pas later (te laat) wordt ingegrepen;
- zet in op lokale aanpak in sociale wijkteams;
- zorg voor een “zachte landing” van met name jongeren bij de transitie van de jeugdzorg.
- heb aandacht voor het openbaar vervoer (incl. regiotaxi) nu de provincie daar drastisch op gaat bezuinigen. Dat zal voor inwoners die langer thuis (moeten) blijven wonen ertoe leiden dat ze steeds afhankelijker worden van vervoer door derden; dat zal in onze ogen kunnen leiden tot een toename eenzaamheid binnen die doelgroep.

Vragen die we verder hebben zijn:

- wat zijn uw speerpunten voor de komende 6 maanden? (1)
- hebt u een beeld van wat het effect is geweest van het in 2007 ingezette WMO beleid of gaat daar nog een analyse volgen? (2)
- Wilt u samen met lokale bedrijven werkervaringsplaatsen, stageplekken en jongerenbanen creëren daar waar de provincie dit onderwerp laat vallen? (3)
- Wilt u nu snel uitvoering geven aan de motie van de PvdA met het oog op armoedebestrijding, welke in oktober 2013 met brede steun in de raad is aangenomen? (4)
- Blijft de combinatiefunctionaris bestaan de komende jaren? (5)
- Wat gaat u doen om de stijgende kosten voor leerlingenvervoer in toom te houden? (6) En bent u bereid om te bezien of er meer mogelijkheden zijn om de combinatie van het vervoer van verschillende doelgroepen te realiseren? (7)

En dan blijft over de hamvraag op dit onderwerp. Bent u bereid de door u voorgestelde bezuiniging van 1,4 miljoen gedeeltelijk terug te draaien en te beperken tot de voorziene bezuiniging? (8)

En uiteraard: mocht deze keuze uiteindelijk leiden tot een overschot op de jaarrekening dan blijft u wat ons betreft op voorhand verschoond van onze kritiek daarop.

Burgerparticipatie

In de afgelopen jaren hebben we vanuit de PvdA meerdere keren geprobeerd om concreet invulling te geven aan het begrip burgerparticipatie; meer in het bijzonder hebben we een paar keer concreet aandacht gevraagd voor de herinrichting van woonstraten. Dat heeft het steeds niet gehaald omdat gevonden werd dat er al voldoende aan burgerparticipatie werd gedaan.

Inmiddels heeft het onderwerp wel een prominente plek gekregen in het raadsdocument en heeft ook het college zich hieraan verbonden. De PvdA is van mening dat in Dalfsen wel goede aanzetten zijn gegeven om meer invulling te geven aan dit begrip burgerparticipatie. Zo vinden we de kanalenvisie Lemelerveld een mooi voorbeeld van hoe het ook kan. De vraag die zich opdringt is of de aanpak die daar is gehanteerd model kan staan voor andere projecten waar dat relevant is. (9)

We zijn blij dat er € 200.000,- per jaar in het investeringsplan is opgenomen voor het herinrichten en opwaarderen van de woonomgeving. Gaat u dit bedrag daadwerkelijk in de betreffende jaarschijven investeren? (10)

Hier doen we verder de suggestie om niet alleen de vorm inspraak te kiezen maar om burgers ook direct en via een interactief en iteratief proces te betrekken bij de verbetering van de woon- en leefomgeving. Gaat u de al genoemde werkwijze (kanalensie) voor dit onderdeel gebruiken? en wordt de raad over de voortgang jaarlijks gerapporteerd? (11)

Kortom, burgerparticipatie is wat ons betreft meer dan alleen een avond inspraak of een burgerpanel, zonder dat ik aan het belang daarvan ook maar enigszins wil afdoen.

Tot slot

Hoewel we een aantal vragen hebben gesteld in onze reactie kan die reactie feitelijk worden terug gebracht tot twee grotere vragen, twee dingen, te weten:

1. Het niet op voorhand extra korten op het sociale domein; en
2. Het in de volle breedte toepassen van burgerparticipatie op de manier zoals dat is gedaan bij het onderwerp kanalensie!

Namens de fractie van de Partij van de Arbeid,
J.J. Wiltvank

Algemene Beschouwingen VOORJAARSNOTA - D66: “Dalftsen is een Luilekkerland”

Voorzitter, beste College- en Raadsleden,

In de voorjaarsnota wordt korthedshalve gerefereerd aan het Overdrachtsdocument over de vorige Raadsperiode, dat het vorige college heeft opgesteld. Daardoor is de VJN kort en overzichtelijk én zoals daarin staat “niet met veel verrassingen”.

Dat er niet vel verrassingen in staan klopt, je zou kunnen zeggen:

- “Weinig nieuws, weinig inspirerend”, maar ook:

- “lekker saai, alles loopt op rolletjes” en wat hebben we het eigenlijk goed !

Daarbij moest ik denken aan uitspraken van Rutger Bregman, die op 3 juni jl. sprak bij Trendbureau Overijssel, in de serie: “Wijzen in het Oosten”.

Hij is historicus en schrijver en bijna briljant erudiet met een duidelijke mening. En nog maar 25 !

Hij vergeleek onze huidige maatschappij met een “Luilekkerland”, zoals de mensen rond 1800 zich dat voorstelden. We zijn nog nooit zo gezond, veilig, rijk en gelukkig geweest als nu. Zelfs voor ons bijstandsniveau riskeren mensen uit het MO en N-Afrika dagelijks hun leven om daarbij te behoren.

Dus: “lekker saai en alles loopt op rolletjes”? Dat zomaar zeggen zou cynisch zijn voor die mensen die wegens werkloosheid of anderszins het slecht hebben. Maar in Dalftsen lopen er natuurlijk wel heel veel zaken gewoon goed. Dat mag gezegd worden, complimenten daarvoor en voor de vele goede documenten die we de laatste tijd gehad hebben.

Maar we willen natuurlijk óók inspiratie en visie. De VJN is op dat punt nogal mager, zakelijk en veel op de korte termijn gericht.

Het lijkt dat het college daarbij uitgaat van:

- De bestaande Missie: “Vitale gemeenschappen in een onderscheidende woonplaats van groene signatuur”, samen met:
- De Kernwaarden: “ondernemend, klantgericht en sociaal”, en daarbij
- **4 nieuwe focusgebieden** voor de komende jaren benoemt. Die ga ik kort even langs:

1. **De decentralisaties in het sociale domein** inclusief de Participatiewet moeten natuurlijk nog verder vorm krijgen. D66 maakt zich wel zorgen over het aanbestedingstraject. We moeten ons niet onder druk laten zetten door deadlines van de Landelijke overheid, die zelf veel te laat was met haar besluiten. Wat ons betreft gaat Kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening aan onze burger voor. Daar hebben we ook een mooi reserve potje voor gevormd, om een goede overgang te krijgen.

Wij zien ook een gevaar in het principe om op korte termijn in de gemeente, één subsidie- en uitvoeringsovereenkomst te willen voor Jeugd- en jongerenwerk en één voor Ouderenzorg. Burgers hebben erg goede ervaringen met de bestaande stichtingen die hun taken uitvoeren met behulp van een klein personeelsbestand en met veel kostbare vrijwilligers. Het begrip ‘participatiemaatschappij’ is hier al tientallen jaren succesvol van toepassing. De gemeente moet dit bestaande participatienetwerk versterken en zich realiseren dat makkelijk iets dierbaars verloren kan gaan.

Vrijwilligers melden zich niet zonder meer opnieuw aan bij een nieuwe organisatie die van buiten komt.

2. **Jaarlijks een sluitende begroting** is natuurlijk prima. Om met Rutger Bregman te spreken: Dalfsen is een soort “Luilekkerland”, zelfs binnen Nederland als je de kentallen bekijkt. Ik heb daarbij nog wel de volgende opmerkingen:
 - De jaarrekening moet sneller en de begroting scherper. Het kan niet zo zijn dat er altijd geld over is. De begroting moet scherp zijn en dat betekent dat ook een klein tekort kan ontstaan.
 - We zijn het met de PvdA eens dat het niet goed is om altijd jaarlijks geld over te houden dat bedoeld is om te besteden in het belang van de inwoners van Dalfsen. Als je bij de productie van goederen geld bespaart, dan is dat efficiënt, als je altijd geld overhoudt bij diensten zoals die van de gemeente, dan was je in elk geval te voorzichtig en misschien te bang of te lui. Sneller en scherper dus.
3. Focusgebied nr. 3 is “**Samenwerking in de Regio**”. Daarvan worden er slechts 2 vermeld. D66 wil graag een overzicht van alle samenwerkingsverbanden om de effectiviteit en de democratische sturing daarvan eens met het college te bespreken. Wij komen daar later nog wel schriftelijk of in de Raad op terug. Dat gaat dan tevens over de bestuurskracht van onze gemeente .. en dan kom je op focus gebied 4.
4. “**De ontwikkeling van de ambtelijke organisatie**”. Deze “verbouwing” zoals het wordt genoemd is inderdaad erg belangrijk voor onze gemeente, maar is kort gelden alleen “ter informatie” aan de raad gepresenteerd. Wij mochten daar niets van vinden, “we gingen alleen maar over de begroting”. Jammer, en wat mij betreft blijven we dus echt binnen de huidige loonsom voor de komende jaren, tenzij daar expliciet een Raadsbesluit ligt.

Dat gezegd hebbend over de Voorjaarsnota wil ik wel een poging doen om aan de hand van **Langere Termijn punten** wat over de toekomst te zeggen, in de hoop dat dit het College verder inspireert.

- a. Allereerst de **demografie**. In het Noorden en Oosten is er verwachting van Krimp; gelukkig ligt Dalfsen vlak bij groeistad Zwolle, maar desondanks hebben we nu al steeds minder kinderen en veel meer ouderen. Dat ondanks recente flinke nieuwbouw in de gemeente. Wij moeten ons op deze trends instellen; goed nadenken over de consequenties voor het beleid.
 - Op het gebied van grondpolitiek en woningbouw geldt dat ook (bv. temporiseren van gronduitgifte; geen ondersteuning van nieuwbouw voor starters maar wel faciliteren van koop of huur van bestaande woningen; dan komt er een carrousel op gang, die nu stil is gevallen).
 Enige schaarste aan bouwgrond en woningen is goed voor de prijsvorming van het bezit van onze bewoners!
 Wat betreft de scholen wachten we met spanning op het toegezegde huisvestingsscenario. Wat D66 betreft moeten scholen toekomstbestendig zijn en moeten desnoods worden gefuseerd; ook wanneer het verschillende levensovertuigingen betreft. Initiatieven vanuit onderwijs gerelateerde instellingen om te komen tot professionele opvang van kinderen tussen de 2,5 en 12 jaar juichen wij toe.
 - Leerlingenvervoer is alleen voor leerlingen met een beperking.
- b. **Rijksbeleid** is gericht op bezuinigingen; lagere lasten op arbeid, minder inkomsten dus, ook op termijn uit de aardgasbaten. Per saldo zal het gemeentefonds minder inkomsten krijgen.
- c. **Dalfsen en Ommen hebben groen- en milieu prijzen gewonnen. We zitten op goud.** Laten we er goed mee omgaan:
 - Met goede bestemmingsplannen en zorgvuldige inpassing van boerenbedrijven in de omgeving, volgens de regels, ook voor de leefbaarheid in het landelijk gebied.

- Met ruimte voor de Vecht en realiseren van bevaarbaarheid,
 - Met desgewenst winkelopening op zondag, bv. in het toeristenseizoen, mits dit gewenst is door de ondernemers. De coalitie moet daarin niet bevoogden.
- d. **Duurzaamheid, Milieu, afval en energie** zijn ook Lange termijn onderwerpen. Daar is een compliment voor het gevoerde beleid op zijn plaats. De gemeente heeft veel ontwikkelingen in gang gezet en effectief gestimuleerd. Dat stokje moet een keer worden overgenomen door bedrijven en particulieren.
- e. Een tweede compliment moet ik ook geven voor de ontwikkeling van het **Waterfront**. Goed ook dat de gemeente recent initiatieven heeft ontwikkeld om deze ontwikkelingen te versnellen, met een beperkt risico. De aanpak getuigt van visie en durf gericht op een bruisend gebied aan het water voor wonen, cultuur, recreatie en toerisme en dus werkgelegenheid.
- f. **Infrastructuur**
Door de verandering van de plannen van de Provincie wordt het opnieuw belangrijk om de belangen van de bewoners van Dalfsen met kracht te verdedigen. De Provincie heeft als motto: “Duurzaam veilig”, met als prioriteiten achtereenvolgens: Veiligheid, Leefbaarheid en Doorstroming. Daar moet Dalfsen ze keihard aan herinneren:
- Voor de N340 veilige oversteek en invoeg mogelijkheden, aan extra stoplichten valt o.i. niet te ontkomen.
 - Voor de N377 moet de gemeente het probleem duidelijk onder de aandacht brengen; alleen verlaging van de snelheid tot 50 km/u lost de problemen bij de Backxlaan en Evenboersweg niet op. Ook daar zijn stoplichten nodig.
 - De parallelwegen van de N340 moeten worden verbreed en anders ingericht.
 - Dat betreft alles de veiligheid; voor de leefbaarheid is geluidsarm asfalt wel het minste.
 - Voor de bescherming van onze bewoners en met name de fietsende jeugd moet de gemeente zich keihard inzetten; desnoods met “burgerlijke ongehoorzaamheid” of door de beurs te trekken als dat helpt.
 - De Rechterensedijk ben ik natuurlijk niet vergeten !
Het College pocht op blz. 4 van de voorjaarsnota, dat er “zelfs gelijktijdig met de verkiezingen een volksraadpleging is geweest”, maar ik hoop dat er wel wat positiefs mee gebeurt. De vraagstelling had veel beter gekund. D66 pleit nogmaals voor een duurzame oplossing met maximaal behoud van de bestaande bomen structuur.
- g. Dat is een mooi bruggetje naar mijn laatste item: **Burgerparticipatie**. In de nota wordt dat wel erg mager aangestipt. Het is wél een item in het overeengekomen Raadsdocument en natuurlijk in het D66 programma.
- Afgezien van een betere vraagstelling bij de volksraadpleging (maar dat is “water under the bridge”), is het wel mager om met een doelstelling van minimaal 2 maal inschakeling van het Burgerpanel te werken. Het lijkt me dat deze digitale raadpleging vaker kan én nuttig is; b.v. ook aan deelgroepen uit het totale panel.
 - Verder is D66 een voorstander van de installatie van een Jongerenraad.
 - Ook willen we graag de enorme inzet van vrijwilligers in jongeren- en ouderenwerk, sport en cultuur, plaatselijke belangen, brandweer, EHBO, mantelzorg etc. etc. benadrukken en hen daarvoor bedanken.

Tot dusver voorzitter,

Ik sluit af met de uitspraak: “**Dalfsen is een Luilekkerland**”, laten we dat koesteren maar wél de belangrijke verbeterpunten aanpakken.

Wij wensen het College, de ambtenaren en de raad daarbij veel succes.

Namens D66 Dalfsen

Jan Rooijackers

2014 is het jaar waarin de eerste resultaten van "de Verbouwing" zichtbaar worden. Een jaar waarin Dalfsen zich opmaakt richting de decentralisaties. Een jaar waarin er met een nieuwe raad en een nieuw college gestart wordt. VVD Dalfsen zal zich ook deze komende vier jaar weer maximaal inspannen om Dalfsen op vele aspecten te laten groeien. Voor ons zijn een aantal belangrijke punten: leefbaarheid, veiligheid, bereikbaarheid, minder regeldruk, gezond duurzaam beleid ook financieel. De Voorjaarsnota en onze reactie hierop zijn hierin piketpalen.

Als muziek in de oren klinkt de regel: " Visie- waar willen we als gemeente Dalfsen naar toe" op pagina 3 in de inleiding van de Voorjaarsnota. Dit is de basis voor elke strategie. Een basis die nodig is om tot een goed structureel en duurzaam resultaat te komen. Meer muzikale klanken volgden zoals: "Meer aandacht voor grote ontwikkelingen;" Hoofdpijnen!

In onze Algemene Beschouwing willen wij u meenemen door de Voorjaarsnota om zodoende onze op en aanmerkingen kenbaar te maken. We hebben een selectie gemaakt om ook van onze kant op hoofdpijnen te blijven.

VISIE: Waar willen we als gemeente Dalfsen naar toe?

Nog een stap verder zou zijn:" wie willen we zijn?"

Terugblik:

In het begin van dit hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de ontwikkelingen de afgelopen jaren zoals Trefkoele, de Potstal, evenemententerein Dalfsen, meer Zonnepanelen, .. en als klap op de vuurpijl:" Dalfsen-Dorp uitgeroepen als groenste dorp van Nederland. Burgerparticipatie wordt als speerpunt voor de toekomst benoemd. Dat de volksraadpleging mbt de Rechterensedijk als voorbeeld van participatie benoemd wordt baart ons zorgen. Laten we eerlijk tegen elkaar zijn: De vraagstelling en uitslag in deze volksraadpleging heeft niet een beeld gegeven wat de Dalfser gemeenschap wil, het heeft alleen meer tijd gegeven. Ik hoop niet dat dit een voorbode is van wat Participatie in gaat houden de komende jaren.

Over de ontwikkelingen met betrekking tot de N-wegen is de gemeente minder tevreden. M.b.t. de N340 wordt de verrassende besluitvorming van de provincie als oorzaak aangevoerd. Wij missen hier toch wel enige zelfreflectie. Ons beeld is dat hier te weinig en niet tijdig genoeg "gevochten" is voor de Dalfser belangen. **Graag horen we van het college wanneer en hoe de belangen bevochten zijn, maar ook wat er in de toekomst kan veranderen zodat op zulke steekhoudende dossiers de belangen van onze gemeente veilig gesteld worden.**

De nieuwe drank en horeca wetgeving heeft de gemeente ondersteund in de eigen doelstelling, namelijk om drankgebruik onder jongeren aan te pakken. VVD is de partij voor minder regels, .. maar dan wel handhaven van de regels! Kijkend naar jeugd, alcohol, openbaar dronkenschap, overlast en vernielingen en soms nog erger, maken wij ons nog wel zorgen. We zullen de handhavingsweg die rondom de drank en horeca wet gekozen is nauwlettend volgen.

Vooruitblik:

Vol gespannen klopt ons hart... Hier hoopten we te gaan lezen wie Dalfsen wil zijn, waar we als gemeente Dalfsen naar toe willen. Helaas bleef dit bij de beknopte verwijzing naar nota "In Bij Uitstek Dalfsen". En hierin staat als centrale missie benoemd: het ontwikkelen van vitale gemeenschappen in een onderscheidende woonplaats van groene signatuur. Met kernwaarden: Ondernemend, Klantgericht en Sociaal. Een krachtige missie/ visie is niet vaag maar duidelijk en inspirerend. Hier horen directe doelstellingen aan af te leiden te zijn die vertaald worden in een strategisch plan. In "In Bij Uitstek Dalfsen" wordt de vaagheid bevestigd door aan te geven dat de missie geen doel is maar een middel om de kwaliteit van leven in Dalfsen Duurzaam op pijl te houden.

Het College vraagt in deze Voorjaarsnota of de raad net als het college nog geen noodzaak ziet tot een herziening van de missie en visie. **VVD Dalfsen vindt dat het wel degelijk aangescherpt moet gaan worden! De huidige missie en visie spreken weinig concrete ambitie uit. Sterker nog lijkt reactief op wat er op het pad komt.**

Reactief op autonomen veranderingen. Concreet: we vergrijzen, we ontgroenen, na 2020 krimp, individualisering, familie vrienden en vrijwilligers worden primair netwerk waarbij de overheid het vangnet biedt, mobielere mens en internet maken afstand een relatief begrip waarbij concurrentie tussen regio's toeneemt.

VVD Dalfsen wil het college vragen of ze deze benoemde verwachte veranderingen gewenst vindt, en zo niet, wat gedaan gaat worden om een andere toekomst te hebben.

Missie, Visie, Doelstellingen en Strategie... Willen we graag meer jongeren ipv alleen vergrijzing? meer jonge gezinnen? dan moet als dorp met hoog percentage forensen de bereikbaarheid goed zijn, zowel fysiek als digitaal. Maar ook werkgelegenheid verdient dan een hogere ambitie dan de woorden " minimaal behouden" zoals in "In Bij Uitstek Dalfsen" beschreven.

2.2 De belangrijkste ontwikkelingen en opgaven

Vier focusgebieden zijn gekozen. Invoering decentralisaties sociaal domein, jaarlijks sluitende begroting, samenwerking in de regio en ontwikkeling van de ambtelijke organisatie.

Decentralisaties sociaal domein:

Kwartaal rapportages houden de raad op de hoogte van de ontwikkelingen. Het is een complexe opdracht, welk niet alleen risico's met zich mee brengt maar zeer zeker ook kansen. De gemeente is dichterbij de inwoners dan de overige overheden. De kans op een passend beleid op de lokale situatie zal dus groter zijn. Kernteams voor vroegtijdig signalering van problematieken zullen hier een sleutel rol kunnen gaan spelen. Veel is nog "under construction". Langzamerhand komt er meer duidelijkheid. Echter bij de inwoners, klanten, zorgleveranciers en medewerkers heerst nog grote onzekerheid en angst. **VVD Dalfsen wil graag nogmaals benadrukken dat de doelgroepen meegenomen moeten worden in het gehele proces om zo zo snel mogelijk hun gevoel van angst en onzekerheid om te buigen naar kansen en toekomst. Wij hopen dan ook dat iedereen met open visier meewerkt. Vasthouden aan zogenaamd oud en vertrouwd is lang niet altijd de goede weg.**

Dat de zorg ook voor de toekomstige generaties geborgd moet wezen vindt iedereen. Dat het onbetaalbaar dreigt te worden is ook een veel gedeelde zorg. De gemeente heeft met deze decentralisaties de kans om hier iets aan te doen. Niet meer kijken vanuit "recht hebben op" maar juist vanuit "nodig hebben". Niet kijken naar wat inwoners niet meer kunnen, maar naar wat ze nog prima wel kunnen. Niet meer alles voor iedereen automatisch gaan regelen, en ontzorgen "omdat ze er recht op hebben."

Dit kost onnodig veel geld, en vaak vinden mensen het veel prettiger om zelf keuzes te maken.

Dit blijkt uit de onderbesteding in de WMO na de kanteling.

VVD is blij dat er besloten is de financiën op deze portefeuille sluitend te krijgen binnen de bestaande middelen. Voor de incidentele kosten bij de decentralisatie is het goed om een reserve pot decentralisatie te vullen.

Vrijwilligers zullen in dit kader een steeds belangrijkere rol gaan spelen. In de cultuurverandering, pas gebruik te maken van diensten als je het zelf niet kunt regelen, wordt naast familie en vrienden het vrijwilligersnetwerk erg belangrijk. Goed dat er dus een nieuw vrijwilligersbeleid ontwikkeld gaat worden.

Jaarlijks sluitende begroting:

Dit is een noodzakelijke doelstelling ons inziens. Tevens een behoorlijke uitdaging aangezien er veel onduidelijkheden zijn... of anders gezegd: misschien juist noodzakelijk vanwege die onzekerheden!

Door de "kanteling" binnen WMO deed de verwachte groei zich niet voor. Bij aanvragen wordt nu allereerst gekeken naar behoefte; vanuit eigen kracht en eigen mogelijkheden; kijken naar alternatieven, in plaats van zoals voorheen vanuit "het recht op een voorziening hebben".

Hier hebben we nog wel een vraag. Door de kanteling worden in de voorfase andere oplossingen geboden buiten de WMO om. Vinden we deze in de financiën elders terug?

Regionale samenwerking:

Samenwerking is niet alleen kijken naar wat waar te halen, maar ook naar wat je in kunt brengen. Dronten en Dalfsen hebben hiervoor een aantal projectgroepen in het leven geroepen voor de thema's ICT, inkoop en personeels- en salarisadministratie. De businesscase kan echter niet binnen het beschikbare budget voor regionale samenwerking rond gemaakt worden. VVD Dalfsen zou graag weten wat dit voor consequenties heeft, en hoe hierin voorgesorteerd is of wordt.

Ontwikkeling van de ambtelijke organisatie:

De informatie, tot ons gekomen, geeft ons vertrouwen dat de ambtelijke organisatie op de goede weg is om wendbaar en toekomstbestendig te worden. Zeer wenselijk in verband met de veranderende rol, nieuwe taken en verantwoordelijkheden van de lokale overheden. VVD Dalfsen ondersteunt de opdracht dit alles te realiseren binnen de bestaande loonsom. Budgetneutraal! In het investeringsplan is het nog op te starten programma IDEAAL (gericht op o.a. houdings- en gedragsverandering) Er wordt in de voorjaarsnota voorgesteld voor 2014 een bedrag van € 50.000,- beschikbaar te stellen. Wij zouden graag vooraf iets meer informatie ontvangen. Wat wordt er voor deze investering gedaan? zijn er alternatieve offertes? wat houdt dit programma in? en waarom is het nu al zeker dat in 2015 een zelfde bedrag nodig zal zijn?

2.3 Overige ontwikkelingen en opgaven per programma

Programma 2: Openbare orde en veiligheid:

Zoals beschreven wordt het integrale veiligheidsbeleid geactualiseerd voor de periode 2015-2018. thema's woninginbraken en hondenpoepoverlast wordt in 2015 geëvalueerd. Voor jeugd, alcohol en drugs wordt in 2015 nieuw beleid opgesteld. Drugs, jeugdbendes maar ook woning en auto inbraken, vernielingen en overlast hebben meer en meer effect op het veiligheidsgevoel van de Dalfsenaren. Iets wat een belangrijke pijler van leefbaarheid is. Mogelijk dat de evaluatie- en uitbreidingswet BIBOB extra handvatten geeft. Graag zien wij deze beleids evaluaties en vernieuwingen tijdig met hoge prioriteit op de agenda.

Programma 3: Beheer openbare ruimte:

Zoals eerder benoemd vindt de VVD bereikbaarheid binnen, van en naar onze gemeente erg belangrijk. Een dorp met forensen! Een dorp die ambitie heeft toeristisch te zijn. Een dorp die voor voortgezet onderwijs en vervolg beroepsonderwijs afhankelijk is van andere gemeenten. Hierin zijn de N-wegen, maar ook het openbaar vervoer van wezenlijk belang!

Dat er in onze ogen niet vroegtijdig genoeg gevochten is voor de Dalfser belangen inzake de N340 en N377 hebben we eerder al benoemd. Uiteraard hopen we dat hier ook nu voor gevochten blijft worden. **Er staat in de voorjaarsnota geformuleerd wat de inzet van de gemeente momenteel voornamelijk zal zijn. Wij zouden liever zien dat dit de minimale inzet is.**

Openbaarvervoer is een tweede pijler in bereikbaarheid. Niet iedereen kan per auto of fiets reizen. Openbaar vervoer is voor deze inwoners van groot belang. Denk alleen al aan schoolgaande jeugd, ouderen, maar ook mensen die de auto graag zouden willen laten staan tbv het milieu. Indien dit aansluit op de missie/ visie/ doelstellingen van Dalfsen, gaan wij ervanuit dat het college zich meer dan hard maakt voor afdoende voorzieningen bij de provincie.

Programma 4: Economie:

In 2016 wordt een nieuwe detailhandelstructuurvisie vastgesteld. Vitaal houden van de winkelstraat is mogelijk een uitdaging in de toekomst. Is Dalfsen aantrekkelijk voor de detailhandel? Kunnen eigen inwoners voldoende in eigen regio? Hoe wordt Dalfsen aantrekkelijker voor winkelend publiek uit de omgeving? Hoe voorkomen we dat er geen leegstand in de winkelstraat ontstaat, en de winkelstraat aantrekkelijk blijft voor het publiek? Wat is de rol van de winkelstraat met de komst van digitaal winkelen? Hoe gaat de gemeente Dalfsen hier op anticiperen?

Programma 5: Onderwijs:

Krimp op scholen is weer zo een punt wat als voldongen feit gesteld wordt. Daar waar " kleinere gezinnen" bepaald dat er krimp van scholen ontstaat is het buiten beïnvloedingskracht van de gemeente. Daar waar leegloop van buitengebied, en vergrijzing de reden is, zou deze oorzaak van de krimp aangepakt kunnen worden. Tegelijk is basisonderwijs een basis behoefte, en voor de meeste jonge gezinnen een voorwaarde om zich ergens te vestigen.

Programma 6: Cultuur, sport en recreatie:

Kulturhus (concepten)

Onafhankelijk of een woonkern in gemeente Dalfsen ook daadwerkelijk een hechte gemeenschap is, is de ambitie van de gemeente Dalfsen in elke kern een Kulturhus (concept) te hebben. Voordat er gestart wordt moet de exploitatie rond zijn. Toch wordt er in de voorjaarsnota al een melding gemaakt dat er vervolgens toch nog stimuleringsubsidies nodig zijn. **Graag ontvangen wij hieromtrent meer informatie. Wat houden deze stimuleringsubsidies in? Waarom acht het college dit noodzakelijk?**

De Kulturhusen lijken in de voorjaarsnota een belangrijke toegevoegde waarde te gaan bieden op een aantal aspecten die in de decentralisaties in het sociale domein naar de gemeenten toe komen. **Kan er becijfert worden hoeveel voordeel dit biedt tov het niet hebben van de Kulturhusen?**

Evenemententerrein Oudleusen:

De inzet van de voorvechters is uiteindelijk dan toch beloond! Oudleusen krijgt eindelijk haar vaste plek voor evenementen. Nu hopen dat het college niet opnieuw tot het laatste moment wacht om tot uitvoering te komen.

Programma 8: Volksgezondheid en milieu:

Afval:

De eerste fase van "omgekeerd inzamelen" is achter de rug en kan als positief geëvalueerd worden. Er is minder restafval ingezameld, en er is meer, gescheiden en voor de ROVA bruikbare grondstoffen aangeleverd. (GFT, en kunststof) **Graag horen wij van het college wat de bevolking hier van gaat merken. Termen als kostendekkend, rijmen niet met vastrecht verhoging.**

Duurzaamheid:

Ook de VVD vindt duurzaamheid belangrijk. Echter niet ten koste van alles. Het lijkt er nog steeds op dat dit systeem te veel hangt aan subsidies. **Wanneer verwacht het college dat het ook zonder subsidies kan draaien?**

Programma 9: Ruimtelijke ordening en volkhuysvesting:

Stedenbouwkundige visie voor de kern Dalfsen:

Het verbaast ons dat in het belang van de verdere ontwikkeling van het Waterfront, maar ook voor andere locaties, voor de kern Dalfsen nu pas een stedenbouwkundige visie voor de lange termijn gemaakt gaat worden. **Waarom nu, en niet voorafgaande de start van het Waterfront?**

Grondexploitatie en grondbeleid:

De raad heeft besloten de aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen, en het college is met een actieplan gekomen. Dit zal met de werkgroep Planning en Control afgestemd worden. De nota zal voor 2015 herijkt worden, en eindigen op 2016. Doelstelling is om in 2015 een volwaardige MPG te hebben.

Bestemmingsplan kern Lemelerveld:

Uiteindelijk is het streven om in de gehele gemeente te gaan naar twee bestemmingsplannen. Een voor het buitengebied, en eentje voor alle kernen. Wij vinden het prima dat omwille van gelijktrekken het proces iets naar voren getrokken wordt. Minder regels, meer overzicht, betere mogelijkheden tot handhaven.

Hoofdstuk 4: Investeringsplan:

Investeringsen zoals geluid en beeldapparatuur in de raadszaal die binnen een aantal jaren na aanschaf al niet meer ondersteund worden lijken ons voor een volgende aanschaf vermeden te kunnen worden. Daarnaast blijkt het een goede les om de voorziene levensduur van investeringsgoederen niet te negeren.

Al met al is de voorjaarsnota een mooie leidraad, waar vanaf onze kant wel nog enkele op en aanmerkingen benoemd zijn.

Namens de VVD fractie,

Roelof Schuring